

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกจากองค์การอาสาสมัคร เป็นการศึกษาถึงระบบการควบคุมภายในองค์การอาสาสมัครที่มีผลต่อความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกจากของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากร โดยมีกรอบแนวคิดพื้นฐานว่า ความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกจากองค์การเป็นผลมาจาก ระดับหรือความมากน้อยที่โครงสร้างทางการเมืองภายในองค์การได้เอื้ออำนวยให้มีการควบคุมโดยสมาชิก ในความหมายของการกำหนดตนเองหรือจัดวางระเบียบร่วมกัน มีองค์ประกอบของระบบการเมืองภายในองค์การอยู่ 3 ประการ ที่มีผลต่อความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกจาก คือ การรวมศูนย์อำนาจตัดสินใจ แบบแผนการติดต่อสื่อสาร และปริมาณรวมของอิทธิพลทั้งหมด สำหรับวัตถุประสงค์หลักของการศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อทดสอบดูว่ากรอบแนวคิดที่ใช้ในประเทศตะวันตกสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับสังคมไทย ได้มากน้อยแค่ไหน และเพื่อต้องการศึกษาปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับความยึดมั่นผูกพัน และความรู้สึกแยกตัวออกจากองค์การอาสาสมัครของเจ้าหน้าที่หรือบุคลากร

การศึกษาค้นคว้านี้ได้ใช้การวิจัยแบบสำรวจ ทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างในองค์การอาสาสมัครที่ใช้แนวทางเชิงการพัฒนาเป็นหลัก จำนวน 21 องค์การ รวมจำนวนตัวอย่างทั้งสิ้น 237 ราย วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยตารางแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามได้ใช้การวิเคราะห์โค-สแควร์ และการพิจารณาค่าสถิติแกมมาเพื่อต้องการทราบถึงทิศทางและระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรขององค์การอาสาสมัครที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกจากระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.8 และ 54.4 ตามลำดับ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยระดับบุคคลกับความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกจาก ซึ่งประกอบไปด้วย ตัวแปรเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การงาน พบว่ามีเฉพาะตัวแปร

หรือปัจจัยระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาการเป็นสมาชิกเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์เฉพาะกับความรู้สึกแยกตัวออกห่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นคุณลักษณะขององค์การกับความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกห่าง ซึ่งประกอบไปด้วยตัวแปร ขนาดองค์การ งบประมาณ ประจำปี ระยะเวลาก่อตั้งองค์การ พบว่าตัวแปรหรือปัจจัยทั้งสามมีความสัมพันธ์กับความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกห่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อทำการทดสอบสมมติฐานปรากฏว่า สมมติฐานทุกข้อได้รับการยืนยันตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ และเมื่อพิจารณาด้วยค่าสถิติแกมมาพบว่า ตัวแปรการรวมศูนย์อำนาจตัดสินใจมีระดับความสัมพันธ์กับความยึดมั่นผูกพันและความรู้สึกแยกตัวออกห่างมากที่สุด และเป็นไปในทิศทางบวก เมื่อนำตัวแปรที่เป็นปัจจัยคุณลักษณะขององค์การทั้ง 3 ตัว มาเป็นตัวทดสอบหรือตัวแปรคุม ทั้งนี้เพื่อต้องการดูว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามนั้นเป็นความสัมพันธ์แท้จริงหรือไม่ ผลปรากฏว่าโดยส่วนใหญ่ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามยังคงมีความสัมพันธ์กันแท้จริงอยู่ หากแต่เป็นความสัมพันธ์ภายใต้เงื่อนไขบางอย่าง